

π.Γεώργιος Φλωρόφσκι: Το περί Ανάστασews κήρυγμα

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Αναστάσιμη Λειτουργία στον Ι.Ναό αγ.Φιλοθέης

«...Το σώμα αποθνήσκει. Το σώμα είναι θνητόν. Δια την ψυχήν λέγομεν ότι είναι αθάνατος. Με τον θάνατον τερματίζεται μόνον η εξωτερική, ορατή, επίγειος, σωματική ζωή. Και όμως κατά μίαν προφητικήν εσωτερικήν παρόρμησιν λέγομεν πάντοτε με βεβαιότητα ότι αποθνήσκει ο άνθρωπος! Ο θάνατος διαλύει την υπόστασιν του ανθρώπου, έστω και αν τελικά η προσωπικότης του ανθρώπου δεν διαλύεται και η ψυχή του παραμένει αθάνατος. Το ζήτημα του θανάτου αφορά μόνον το σώμα του ανθρώπου, την σωματικότητα του ανθρώπου.

Ιδού όμως, ότι ο Χριστιανισμός διδάσκει όχι μόνον την μετά θάνατον αθανασία της ψυχής, αλλά και την ανάστασιν του σώματος. Το χριστιανικόν κήρυγμα περί της σωματικότητας του ανθρώπου μας φανερώνει, ότι η σωματικότης είναι η «ἀπ'αρχής» και παντοτινή μορφή υπάρξεως του ανθρώπου και ότι τίποτα απολύτως από όσα έχει ο άνθρωπος δεν είναι ούτε «πρόσφυμα» ούτε ένα στοιχείον τυχαίον ή πρόσθετον. Η διδασκαλία αυτή ήτο ένα στοιχείον νέον, πολύ δυσπαράδεκτον. Δια τους Έλληνας όχι μόνον ο «λόγος του Σταυρού», αλλά και, όχι ολιγώτερον, ο «λόγος της αναστάσεως» ήτο «μωρία» και «σκάνδαλον».

Αυτό ωφείλετο εις το ότι ο ελληνικός κόσμος περιεφρόνει το σώμα όλο και περισσότερο. Έτσι το κήρυγμα της αναστάσεως μόνον να συγχύση και ταράξη τον αρχαίον άνθρωπον, που όλο και περισσότερο ονειροπολούσε την τελικήν και οριστικήν του μετενσάρκωσιν, ήταν δυνατόν, αφού η κοσμοθεωρία του μέσου Έλληνος των πρωτοχριστιανικών χρόνων απετελείτο από πολλά στοιχεία, επάνω εις τα οποία κυρίαρχον επίδρασιν είχαν αι ορφικαί και πλατωνικαί αντιλήψεις, και αφού εθεωρείτο ως «σχεδόν κοινώς αποδεκτόν» και «αυτονόητον» το ότι το σώμα ήτο «φυλακή», εις την οποίαν, κατά το ορφικόν «σώμα σήμα», ήτο αιχμάλωτον και κάθειρκτον το πεπτωκός πνεύμα. Αλλά ιδού, ότι όλως αντιθέτως ο Χριστιανισμός διδάσκει, ότι η αιχμαλωσία αυτή θα παραμείνει αιωνία και ακατάλυτος!...[...]

Κάθέ τάφος είναι μια κιβωτός αφθαρσίας: «και νεκρός ουδείς επί μνήματος». Με το φώς της ελπίδος εις την νίκην της αναστάσεως, ακόμη και αυτός ο θάνατος φωτίζεται και καταυγάζεται. Και πράγματι. Πόση χαρά υπάρχει εις τας ακολουθίας της ενταφιάσεως!... Και τούτο, διότι ημείς «έχομεν ελπίδα» !...Με την χαράν αυτήν είναι συνδεδεμένη και η ιδιοτυπία της χριστιανικής ασκήσεως, που διακρίνεται από τον εξωχριστιανικόν ασκητικόν πεσσιμισμόν. Ο Παύλος Φλωρένσκι λέγει δια την μεταξύ αυτών διαφοράν. «Εκείνη, (η εξωχριστιανική) άσκησις, στηρίζεται εις το δυσοίωνον άγγελμα, ότι εις τον κόσμον βασιλεύει το κακόν! Αυτή, η χριστιανική, εις το «ευ-αγγέλιον» περί της νίκης, πού ενίκησε το εν τω κόσμω κακόν. Εκείνη κάνει τον άνθρωπον έξοχον. Αυτή άγιον! Εκείνος μέν ο ασκητής, ο ειδωλολάτρης, φεύγει απλώς και μόνον δια να φύγη, δηλ. κρύπτεται, ενώ αυτός, (ο χριστιανός), φεύγει δια να καθαρθή, δηλ. νικά». [...]

Η περί του ανθρώπου αλήθεια φαίνεται ωσάν να είναι διττή. Και σαν να έχει μυστηριωδώς εγχαραχθή ακόμη και εις την εμπειρικήν του υπόστασιν κάποια αντινομία. Οσάκις γίνεται λόγος δι'αυτόν, αυτομάτως απαιτείται να γίνει λόγος διά δύο πράγματα: Πρώτον να διίδωμεν την ενότητα του ανθρώπου, ακόμη και εις την εμπειρικήν του σύνθετον και διττήν ύπαρξιν, καθ'όσον ο άνθρωπος δεν είναι απλώς «εκ ψυχής και σώματος», αλλά «με ψυχήν και σώμα». Και δεύτερον, να δείξωμεν το αυθύπαρκτον της ψυχής, ως αρχής κτιστής μεν, αλλά λογικής,

αυτενεργού και αυτοσυνειδήτου. Αι δύο αυτά αλήθεια δεν συγχωνεύονται τόσον ευκόλως, ούτε συγχέονται εις μίαν ενιαίαν οργανικήν σύνθεσιν».

«Ανατομία προβλημάτων πίστεως»

π.Γεωργίου Φλωρόφσκι, «Ιεράς Μητροπόλεως Νικοπόλεως Πρέβεζα»

Πηγή: monopatia-pou-diastavronontai.blogspot.gr